

בענין השם בג' ראשונות

בעה"י ה' לשבת ט' אלול תער"ב, שאויל.
כתיבה וחתימה טובה ומעוטרת בכל ברכת קודש לידיד עליין אהוב נפשי יקר מפז הר' הח' מהרא"ש שליט"א עכ"ל.

מה שכתבתי לכבודו שאין בהג"ר (ור"ל בהמוחין פנימיים) השם אלהי"ם ממש, אמנם האותיות מ"י ישנם שם ג"כ, וכמ"ש בזה"ק בלק ר"ד ע"א מאי מי דא רישא וגיצעא ושכילא, אך אותיות אל"ה הוא רק בהו"ק אבל בהג"ר הם נעלמים, ולכן הם שם רק בבחי' ציורים שהוא כוחותיהם ושרשיהם, והם הוי' ציורי אָ — ם שאמר הרב כי הם השורש דהו"ק אשר בהג"ר, וכתב לי כבודו מדברי הרב במאמ"ר דף מ' רע"ב שאמר שם שישנם גם למעלה. ידידי, הנה ידעתי היטיב מדברי מאמרי הללו, עי' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף ט' סי' ג' וכל הענין שם עש"ה ותמצא נחת, ולא פעם אחת ושתיים עסקתי בהם, אמנם למה לא הסתכל כבודו שם בסוף הענין דף מ' סע"ג ורע"ד מה שנשאר שם הרח"ו בצ"ע בזה, ממ"ש בשער השמות פ"ה שכל צירופי אָ — ם הם רק מז"א ולמטה (אמנם הם ג"כ באחוריים דנה"י דבינה [והוא ג"כ רק כי משם הוא שורש הז"א] כמ"ש בשער הזווגים פ"ו ובכ"מ) וכן הוא ג"כ בפירוש במבו"ש דף נ"ז ע"א כי הם רק מז"א הבריאה ולמטה (וכמו שיתבאר בזה למטה בסמוך) ולא למעלה ממנו, וכן הוא ג"כ במאמ"ר דף ל"א ע"ג דה"מ פרקא חמישאה, אבל במאמרי רשב"י מ' ע"א וכן בזה"ה הרקיע דף ס"ז ע"ב וכן בקול ברמה דף י"ב ע"א מבואר כי הם מתחילין למעלה למעלה, ובזה"ה הרקיע שם משמע שם שהוא לשון האריז"ל עצמו ע"ש שורה ג', וע"ז נשאר הרח"ו ז"ל, שם במאמ"ר מ' רע"ד, בצ"ע. אמנם הנה במבו"ש דף נ"ז סוף ע"א ושם ריש ע"ב מרמז שם ג"כ על אותן הדברים שאמר במאמ"ר מ' ע"א, ואמר שם כי לפעמים עולים לינק עד הכתר רחל, כנו' באד"ר יתיב על כרסייא דשכיבין כו', והוא ע"י התכללות כו', והרי מבואר מזה כי הק"כ צרופי אָ — ם מתחילין מתחת הכתר. הגם ששם עמוד א' גופה הנה אמר שם בפירוש שאינם רק אלא מז"א דבריאה ולמטה, ולא למעלה. אך הענין הוא פשוט לדעתי שהגם ששרשם הנה הוא למעלה למעלה אבל הם נעלמים שם, והם שם רק בבחי' שורשים לבד, וגילויים הוא רק מז"א ולמטה. וכן הוא מוכח מהענין ג"כ, כי הרי שם במאמ"ר מ' א' אמר שם שמקומם הוא בהאוויר אשר בין מקיף למקיף, ומשמע משם שהם אור לבד בלתי כלים, ונודע הוא שהכלים הם האותיות, ומאחר שהם אור בלתי כלים הרי אינם שמות גמורים כלל, והם שם רק אלא האור דבחי' אָ — ם אבל לא שמות אָ — ם ממש, כי השמות ממש דאָ — ם הוא רק מז"א ומטה, וגם רק בהו"ק דז"א, אבל בהג"ר דז"א הוה האותיות אל"ה רק בבחי' ציורים, והם הוי' ציורי אָ — ם שהם רק הכחות דהאותיות ולא האותיות ממש.

עוד יש בזה סתירה גדולה, כי בכ"מ מבואר שהק"כ צרופי אָ — ם הם רק מז"א דבריאה ולמטה, בשער השמות פ"ה ובמבו"ש נ"ז א' ובשעה"ק מ"ב ע"ב, אבל בכ"מ מבואר כי הם מז"א דאצילות ולמטה, בשער הקדמות ל"ו ע"ב סמוך לסופו ובמאמ"ר הנז' מ' סע"ג, ועי' שער הזיוגים פ"ו ומוחיץ דקטנות פ"ג. אך התירוץ בזה הוא מבואר היטיב בפנימית וחיצונית דרוש ד' במה שאמר שם גם דע כו' וע"כ תראה כו' עש"ה.

מ"ש כבודו שכל שם בלא נקודות יכולין לכוון בכל מקום, לדעתי הנה הוא רק על שם הוי"ה פשוט, אבל במילוי הנה יש לכל שם מקומו, ר"ל מקום מיוחד אליו, ואין להחליף את זה בזה, וכן אין להחליף את מקומו, אמנם השם הוי"ה ב"ה פשוט כשהוא בלא נקודות אין מקום מיוחד אליו, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל כלול בו, והוא כולל כל הכוונות וכל היחודים, כי הוא המקור לכולם וכל הכוונות וכל היחודים הם עולים כולם בו.

מ"ש כבודו על ספר שער היחודים שאין לסמוך עליו כ"כ יען שלא נודע בבירור ממי הוא, הנה נראה לדעתי שכ"ז הוא רק על היחודים הנמצא בו אשר אין להם סמך בשער רוח הקודש, על זה צריכים לחוש כי אולי יש בו הוספות ממי שאין לסמוך עליו כ"כ, אבל אם נמצא בו יחודים אשר הם גם בשער רוח הקודש אלא שבשער רוח הקודש באו מקוטעים ומבלבלים ואין סדר להם ובשער היחודים נמצאים פשוטים קלים ומסודרים, אין ספק אצלי שצריכים אנו לקבל אותם בשמחת התורה ככל קבלת האריז"ל, כי הרי יש לנו כמו כן כמה דרושים בע"ז ובשאר ספרים אשר לא נמצאו בהשמונה שערים, והסיבה הוא כי הרה"ו ז"ל עשה כמה מהדורות, מהדורא קמא ומ"ת ומ"ב, ור' שמואל וויטאל ז"ל לא היה לו מאביו אלא רק מהדורא אחת, וכנודע כ"ז, ועד"ז הוא ג"כ ספר שער היחודים, כי הרי אנו רואין שעיקר הדרושים משער היחודים הם עצמם אותן הדרושים אשר בשער רוח הקודש אלא שהם משובשים ע"י ריבוי העתקות אבל עיקרם הם שניהם ספר אחד מהרה"ו ז"ל ויכולים אנו ללמוד היטיב מזה על זה, כן נראה לדעתי פשוט.

ואחזור לענין ראשון ואומר עוד לכבודו, כי הגם שמה שכתבתי לעיל שאין למעלה רק האור והשורש דשם אָ — ם ולא השם ממש, נראה לי שכן הוא, אך עיקר התירוץ להצ"ע דהרה"ו אשר במאמ"ר דף מ' סע"ג ורע"ד הנה הוא ענין אחר והוא עמוק מאד, כי הרי צריכין אנו להתבונן מהו ההפלגה הגדולה אשר אמר הרב שם דף מ' סוף ע"א שהוא סוד נפלא אין לגלותו אלא לצנועין, מהו הסוד הגדול בזה. אך הענין הוא כי משום שיש יניקה להחיצונים רח"ל מהק"כ צרופי אָ — ם, וכמ"ש במבו"ש דף נ"ז סע"א וכן בכ"מ, ולכן הוא ודאי סוד כמוס לומר שהק"כ צרופי אָ — ם התחלתם הוא ברום גבהים כזו, וזהו ג"כ הענין מה שאמר כי מקומם הוא רק בין המקיפים, בין מקיף למקיף, כי ע"י שהמקום דהק"כ צרופי אָ — ם אשר למעלה למעלה הוא רק בין המקיפים הנה נתמעט עי"ז יניקת החיצונים מהם, כי הם יראים מאד מאור המקיפים, וכמ"ש בדרושי אבי"ע פ' י"ג ובכ"מ, ועכ"פ הוא כי המקום

דשמות אלהים אשר למעלה הוא רק בין המקיפים, בהחלל שבין מקיף למקיף, אבל אינן מתערבין בפנימיות הפרצופים כלל, וא"כ הרי ניתא עז"ה הצ"ע דמהרח"ו ז"ל, כי מ"ש בשער השמות פ"ה שהק"כ צרופי אלהים מתחילים רק מז"א ולמטה הכוונה הוא כי מז"א ולמטה הם נכנסים ומתערבים עם עיקר הפרצופים ג"כ, אבל שרשם אשר למעלה אשר אמר במאמ"ר דף מ' ע"ב הנה שם אינן מתערבין עם עיקר הפרצופים כלל אלא מקומם שם הוא רק בין המקיפים בהחלל שבין מקיף למקיף, והם שם בפנ"ע. והרי ניתא בזה היטיב השני צ"ע דמהרח"ו ז"ל ע"ש. ולפי כל הדברים הללו יהיה נמצא שהצ"ע השני אשר אמר הרח"ו שם דף מ' רע"ד הנה יהיה הוא עצמו התירוץ גם על הצ"ע הראשון שאמר שם, והוא אמת וברור, ע' היטיב ותבין. ויהיה נמצא לפי זה ג"כ כי מה שכתבתי לכבודו במכתבי הקודם שאין בהג"ר השמות א' — ממש הנה הדברים הם אמיתיים, כי מ"ש במאמ"ר דף מ' שהם גם למעלה למעלה הרי הם שם רק בפנ"ע, והוא רק בין המקיפים כנז', אבל אין מתערבין בעיקר הפרצופים כלל וכלל.

רוב תודה וברכה לכבודו על השתדלותו שיתפשטו הספרים ועל מכתביו שכותב לי תמיד מקבלתם. הגיעני נכון ההשמטות והמכתב סתום והגלוי עם ר"נ מגיד. מאד חפצי שישלח הקדו"ש והדע"ה והדעה להר' דמונקטאש בעשטראת, ואולי אפשר לשלוח שם עוד לאיזה ת"ח, ואשלח בל"ג לכבודו את ההוצאות. וכך יתן כבודו הספרים לר"י מאלצ'ן ג"כ. יודיעני נא אם קיבל נכון את הדף האחרון מהספר, אשר היה חסר בהספר דהר"ש דוויק אשר שלחתי לו (כמדומה לי) ביום כ"ח סיון. הגיעני נכון המכתב תודה וברכה מהחברותא קדישא דשער השמים, יתברכו כולם ממעין הברכות בכתיבה וחתימה טובה מאור פניו ית"ש. מאד שמחתי ממה שכותב לי שישתדל לחלק את הספרים גם לכל הספרדים הראוים לזה. רוב ברכה אליו מה שלקח עבורי הסידור של הרש"ש ז"ל ונתן לכרכו, ועל כולם ישא ברכה מאת ה' כנפשו הטהורה.

יקבל כבודו לוטה פה 60 רו"כ, מ"ז רו"כ הוא ל--- שליט"א, ל"ה רו"כ הם — — — י"ד רו"כ הם בעד הציצית ובעד הד' ספרי שערוהק"ו ובס"ה הם מ"ז רו"כ, והי"ג רו"כ הנשארים ייטיב כבודו ליתן מהם שני רו"כ עם נ' קאפ' לר' שמעון לידער בעל שם משמעון, עוד שני רו"כ עם נ' קאפ' לר' זאב אשכנזי אשר עשה הגהות על שער המצוות ועולת תמיד, והם בס"ה ה' רו"כ, וח' רו"כ יטריח נא כבודו לחפש ולדרוש אחר איש אחד שמו ר' — — — והוא ממדינת אונגארן מעיר — — — והוא איש ת"ח יקר ומצויין, עני ואביון מאד רח"ל ל"ע, ייטיב נא כבודו לדרוש אחריו ויתן לו את הח' רו"כ גם יבקש אותו שיתפלל בעד החולה אליעזר בן האשה מרים. ואותו האיש — — — ביקש ממני לשלוח לו ספר הקדו"ש וספר הדע"ה על האדרעש שלו ושלחתי לו ביום י"ב תמוז ולא הגעתי ממנו תשובה אם קיבל אותם, ולזאת ייטיב נא לבקש ממנו שיכתוב לי אם קיבל את הספרים לנכון.

הד' רנ"כ אשר נתן לו ר' נחום מגיד עבורי יהיו הם על הסידור הרש"ש אשר לקח
כבודו עבורי.

דברי ידידו עוז המברכו אותו ובנו שליט"א וכל אשר לו בכתיבה וחתומה טובה בגוף ונפש
ובכל ברכת קודש מלב ונפש.

שלמה עליאשאו

לר"נ מגיד אכתוב בל"נ בפנ"ע
ושלום שלום